

Jos. Zacula po 1 krono, gostje pri otvoritvi posojilnice na Slapu v gostilni g. Uršiča 18 kron, drugi pot v isti gostilni 11 kron, o priliki godu g. R. Knifca. 7 kron in vesela družba 1 krono. Čg župnik J. Ramoveš je izročil po rajnem pesniku Gestrinu darovanih 30 gld. Dalje so nam še naklonili: sl. „Bralno društvo“ v Trebnjem 21 kron odkupnine novoletnim voščilom zložili društveniki; čg. župnik šentgothardski Šlakar 10 gld., nabranih ob ustanovitvi nove občine Trojane, — največ je k tej imenovani svoti pripomogel čg. župnik čemšeniški Zelnik, darujoč 2 gld.; rodoljubi v Brežicah oprostila novoletnim voščilom 9 gld. 28 kr. in sicer: gg. A. Levak, gostilničar Fr. Druškovič, načelnik postaje Fr. Planinec in soproga, živinozdravnik J. Munia in soproga in pošiljatelj c. kr. zemlj. knjigovodja A. Špindler, po 2 kroni, gg. trgovec Fr. Varlec, adv. kone. Josip Šetinc, nazornik Miroslav Hans, trgovec Leopold Šventner, priv. uradnik J. Agrež in uradnik J. Rožman pa neimenovan po 1 krono, g. M. Hans 78 kraje. nabranih pri savskih delavcih na Čateži po krajcarji, čg. žup. Ant. Lednik v Podsredi, 16 kron, zloženih ob godu preč g. kanonika J. Ev. Rosine, dekana v Kozjem; gosp. prof. Rajko Perušek v Ljubljani izgubljeno stavo v. znesku 10 kron; g. dr. Danilo Majaron na Dunaji 10 kron odkupnine novoletnim voščilom; g. Fr. Fajdiga v Sodražici 2 gld. 11 kr. nabrane v družbi, ki je imela v svoji sredi Slovana iz Hercogovine; g. F. Kavčič na Razdrtem, 2 gld., kot dar vesele družbe v Kavčičevi gostilni; gospa Antonija Rebek na Dunaji 3 krone oprostila novoletnim voščilom; g. Leopoldina Kersnik-Rottova 2 kroni 40 vin., nabranih v veselej družbi v Stari Cerkvi na Kočevskem za oprostilo mejsebojnih novoletnih voščil; g. Fran Fajdiga v Sodražici, 2 kroni in g. Marija Skrinjar v Sežani 1 krono v isti namen. — Iskreno se zahvaljujoč vsem naklonjenim nam dobrotnikom hvaležno omenjamo, da so se odzvali rojaki po vseh slovenskih pokrajinah našemu povabilu glede opustitve novoletnim voščilom, pričakujemo pa, da se odzovejo še v obilnejšem številu. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Žensko podružnico** sv. Cirila in Metoda ustanovile so narodne dame v Škofji Loki. Podružnica šteje že 60 družabnic. Posnemajte vrle Ločanke tudi drugod!

— **Novoustanovljeni** bolnici usmiljenih bratov v Kandiji, sklenil je mestni zastop dajati 100 gld. vsekoletne podpore. Gotovo bodo ta čin novomeščanov posnemale tudi druge dolenske občine.

— **Društvo za ustanovitev** rešilnega in vzgojevalnega zavoda v Ljubljani, je kupilo za zgradbo zavoda zemljišče na vzhodni strani ljubljanskega grada, ki meri 4 orale. To zemljišče je prav pripravno za zgradbo imenovanega zavoda.

— **Ljubljanska** višja gimnazija s 699 učenci je bila po najnovejših uradnih poročilih, kot druga najbolj obiskana šola v Avstriji. Bolj obiskana je bila le gimnazija v Črnovcih z 865 učenci. Ljubljanska spodnja gimnazija s 414 učenci je bila pa najbolje obiskana, ljubljanska realka pa zavzema mej 70 realkami dvajseto mesto.

— **Za domobrance.** K orožnim vajam pridi letos izmej domobrancev; 1.) tisti, ki so bili potrjeni l. 1893, 1890 in 1888, 2.) tisti iz l. 1886, 1885, 1884, 1883 in 1882, ki niso bili pod orožjem več kot 16 tednov; 3.) potrjeni izza let 1892 in 1891, ki niso bili pri vajah več kot 8 tednov; 4.) potrjeni iz l. 1889 in 1887, ki se niso vežbali več kot 12 tednov; 5.) rezervisti leta 1883, kateri so prišli letos v domobranstvo; 6.) domobranci dopolnilne reserve iz l. 1893, 1890 in 1887, ki ni niso služili več kot 8 tednov in oni iz leta 1891. io 1892, kateri še niso kili nikdar pri vojaških vajah.

— **Davki na Kanjskem.** Dežela Kranjska plačala je l. 1892 vseh cesarskih davkov 1.550.985 gld. 16 1/2 kr. vseh priklad pa 783.954 gld. 48 1/2 kr. vsega davka torej 2.334.939 gld. 65 kr. Davkov se je odpisalo vsled vremenskih nezgod 35.174 gld. 28 kr.

— **C. kr. državne železnice.** Meseca decembra l. 1893 znašali so dohodki onih železnic, na katerih država vrši obrat. 6.164.241 gld. to je 885.493 gld. več nego v istem mesecu prejšnjega leta. Za čas od 1. januvarija do 31. dec. znašali so vsi dohodki 79.108.731 gld. to je 6.261.551 gld. več nego l. 1892.

— **Po dolenski železnici** vozilo se je meseca decembra 1893, 15.836 osob, tovarnega blaga pa se je prepe-ljalo 12.020 ton in in 8.825 ton premoga za svojo potrebo. Dohodkov je bilo 32.134 gld. Povprečno pride torej na eno leto in en kilometer 5.041 gld. dohodkov.

— **Volka**, ki je tehtal 50 kilogramov, ustrelili so v lovu šneperške graščine na Notranjskem. Dvema volkovoma so še na sledu.

Velika politična kazenska pravda

začela se je dne 15. t. m. v Pragi. Zatoženih je 77 oseb tajnega društva „Omladina.“ Zatoženi so največ mladi ljudje od 16 do 21 let. Samo trije so oženjeni. Večina so delavci, mej drugimi tudi trinajst črkostavcev. Naj-inteligentnejši mej vsem zatoženci je odvetniški kon-cipijent dr. Rasin. 24 jih je bilo zatoženih veleizdanja, 14 razžaljenja cesarja, 1 razžaljenja člana cesarske rod-bine, 52 zaradi motenja javnega reda in miru, 74 zaradi udeležbe pri tajni družbi, 3 zaradi poškodovanja tuje lastnine, 3 zaradi javne nasilnosti, jeden zaradi goljufije, jeden zaradi izneverjenja in 3 zaradi stekanja k neredom.

Ta obravnava se vrši, ker je v Pragi izjemno stanje, pred sodiškim senatom 6 sodnikov. Obravnava je tajna, ker pride več stvari, ki niso za javnost, zato je pa bilo treba zaupnikov. Ravno baš zaradi zaupnikov je pa bila težava. Zatoženci in zagovorniki so zahtevali, da se do-voli vsakemu zatožencu izbrati tri zaupnike, kakor to do-ločuje zakon. Ker pa v sodnem poslopi v Pragi ni dvo-rane, v kateri bi moglo toliko ljudij imeti prostora, so zagovorniki zahtevali, da se odkaže večji prostor. Posebno so naglašali, da bi bilo silno nezdravo, ko bi bilo zbrano toliko ljudij in tudi ni primerne prostora za zagovor-nike, kjer bi lahko zapisavali, kar bi jim bilo treba. To zahtevo je pa sodišče odklonilo, ker primerne dvorane v Pragi ni dobiti. Zatorej se je pa moralo število zaup-nikov nekoliko omejiti.

Zagovorniki so se obrnili do pravosodnega ministra v tej stvari, ki pa jim ni mogel ustreči. Res bi se dalo s tem pomagati, da bi po deset in deset zatožencev na-krat prišlo na vrsto. S tem bi se pa obravnava tako zavlekla, da bi nekateri zatoženci bili po dve leti v pre-iskovalnem zaporu.

Naposled se je število zaupnikov omejilo na 50 in so se vzeli največ izmej mladočeških poslancev. Povab-ljenih je nad 100 prič, ali pričakovati je, da se mej obravnavo še nekoliko prič povabi. Mej pričami je 27 policijstov.

V preiskavi so zatoženci imeli svojo hrano. Zapor-nemu oskrbništvu se je pa čudno zdelo, kako, da vsi tako ljubijo cmokih. Preiskalo je stvar in našlo, da v cmokih prihajajo pisma v zapor. Zategadel se je pa jim

prepovedalo dobivati hrano od doma in odkazala jim jetniška bolniška hrana.

Jako obširna zatožba trdi, da je „Omladina“ delala na občno vstajo in, da so ž njo bili v zvezi tudi nekateri Slovenci, Srbi in Rusini. V vsem je ta družba imela 700 članov. Policiji se pa ni posrečilo izvedeti vseh teh članov, ker jih zatoženci sami povedati ne morejo. Družba je imela neko tajno organizacijo, po kateri člani niti drug drugzega poznali niso, temveč je vsak poznal le neke po vrsti mu bližnje člane, s katerimi je občeval, od katerih je izvedel navodila vodstva. Kaj več o tej obravnavi bomo objavili drugi pot. Natančnega poročila pa seveda ne moremo priobčiti, ker je obravnavata tajna.

Tajnosten umor v Žižkovu pri Pragi.

Nekega jutra minoli teden je železniški čuvaj češke severne železnice ogledujoč progo, opazil v temi v jarku pri železnici nekaj črnega. Ko je stvar bolje ogledal, vidi, da je nekaj obleke in malo proč je pa našel mrtvo žensko. Železniški čuvaj je mislil, da se je ženska bila vlegla na železniški tir, in jo je lokomotiva povozila in proč vrgla. Čuvaj je naznanil stvar in hitro so prišli ogledovat na lice mesta policijski uradniki in pa dva inženerja. Preiskali so tir, ali niso mogli opaziti nobenega sledu, da bi bil kdo povožen.

Zbralo se je veliko radovednih ljudi, ali policija jih ni blizu pustila, da se ne izbrišejo kaki sledovi. Došla sodnijska komisija je ogledala truplo. V nosu in v ustih je bilo polno strjene krvi. Na bradi je imela črno liso, ki prihaja gotovo od kolesnega mazila. Tudi na levi roki in jopiči so se našli jednaki sledovi. Ženska je stara kacij petdeset let soditi po malo sivih nespletenih laseh. Obleka na ženski je bila jako strgana. Obleka, ki je ležala blizu ženske, je bila močno s prstjo pomazana, kar kaže, da se vlekla po tleh.

Zdravnik ni mogel konstatovati, je li umor ali samoumor, ali marsikaj je kazalo, da je umor.

Res je ženska imela na glavi več lahkkih ran, kar kaže, da jo je železniški stroj nekaj časa vlekel po tleh. Velika rana na hrbtu, kjer je vsa obleka pretrgana, tudi prihaja od železniškega stroja. Ob železnici so preiskali vse sledove in našli so nad železnico v bregu močne sledove krvi, in pa polomljeno grmovje, kar kaže na hud boj mej morilcem in umorjenko. Tudi dalje na polji so se našli sledovi krvi. Tudi je daleč proč neki policijst našel krvav robec s črko K. Iz vsega tega je komisija sklepala, da je morilec že mrtvo privlekel na železnico, da jo vlak povozi in bi tako ljudje sodili, da je tukaj kak samomor. Preiskava ne more dosti dognati, ker nikdo ženske ne pozna, da si jo je prišlo gledat več ljudi. Nekateri so hoteli to žensko že večkrat videti, ali imena pa nobeden ni vedel. S časom se morda že kaj poizve in tudi morilcu pridejo na sled.

— **Samomora.** Neka dekle se je zastrupila s cijankalijem v nekem hotelu v Leopoldstadtu na Dunaji. Kakor se je pokazalo, bila je 26letna guvernanta Alma Furendi iz Budimpešte. Povod samomoru je nesrečna ljubezen. — V Šopronju na Ogerskem je skočil dijak tamošnjega učiteljišča v vodnjak. Uzrok samomoru ni znan.

— **Goljufija** v ogerskem poljedelskem ministerstvu. Minole dni je v Budimpešti centralna državna blagajnica dobila od poljedelskega ministerstva nakaznico, da ima izplačati znesek 19540 gld. Pri blagajnici so nakaznico vknjižili in izplačevalnici jo izročili, da jo izplača. Drugi dan prišel je mlad človek s pobotnico glasečo se na omenjeno nakaznico in brez ovir so mu denar izplačali. Pri pregledovanji blagajnice se je pa pokazalo, da je bila omenjena nakaznica ponarejena. Ker je došla v uradnem kuvertu poljedelskega ministerstva in z uradnim pečatom, bilo je takoj jasno, da goljuf mora biti v poljedelskem ministerstvu. Preiskava je pokazala, da je goljufijo izvedel Anton Josef, diurnist v omenjenem ministerstvu in rezervni častnik, kateri je pa v tem je že pobegnil, najbrž v Ameriko.

— **Nesreča** na železnici v Rusiji. Na železnici Moskva Rjasan sta vkupe trčila dva vlaka. 14 ljudi je mrtvih in 32 je ranjenih.

— **Rotšilda okradel.** Predzadnjo soboto je v Toulonu Artur pl Rotšild stopil iz železniškega voza in šel v kolo-dvorsko restavracijo. V tem se je pa vanj zadel neki tujec. Prišedši v restavracijo je Rotšild opazil, da mu je ukradena listnica, v kateri je bilo 143000 frankov v bankovcih. Sodi se, da je tujec nalašč se bil zaletel v Rotšilda, da ga je potem okradel.

— **Dinamitna bomba** razletela se je v Novem Yorku in je raznesla jedno hišo. Pri tej priliki našli so jih dvajst bomb, ki so bile z zvezami z užigalno vrstico.

— **Neprijeten zet.** Čevljar na Dunaji si je pridobil precejšnje premoženje, in je svoji hčeri poiskal moža, ki mu je na videz jako ugajal. Kmalu se je pokazalo, da ima zet slabe navade. Za trgovino, katero je začel s svojo ženo, se je malo brigal. Po noči je izostajal in zapravljal z malovrednimi ženskami. Tako ni dolgo trpelo, da je svojemu tustu razodel, da je zgubil v trgovini vse svoje premoženje. Ker je bil zet vsled malopridnega življenja malo bolan, mu je tast svetoval, da pojde v Meran se zdraviti, bode že on skrbel zanj. Ko ozdravi, se bode že stvar uravnala. Zet vesel odide v Meran, kamor mu je tast sprva denar pošiljal. Nakrat pa ne pride nič več denarja. Vse pisarjenje je bilo zastoj. Povrnil se je na Dunaj. Tukaj pa najde stanovanje svoje prazno. Vse pohištvo je bilo razprodano. Žena njegova se je bila namreč preselila v Berlin k nekim sorodnikom. Pisala mu je sicer večkrat, ali pisma je pošiljala očetu na Dunaj, da jih je odajal na dunajsko pošto. Zet je šel k tustu, ali ta mu je vrata pokazal. Ker je brez denarja in tudi slabega zdravja, mu ni drugzega kazalo, kakor v bolnico, kjer leži sedaj daleč od svoje žene.

— **Dva otroka** v nevarnosti. Žena dunajskega fijakerja Heiderja je pustila te dni nekega popoldneva štiriletnega sinka in 18 mesečno hčerko sama v stanovanju, katera je zaprla vrata in odšla obešat perilo. Karl se je igral z užigalnimi klinčki in zažgal posteljo, ki je vsa zgorela. Otroka bi bila zgorela, da ni majhni Karl prijel svoje sestrice in jo vlekel v kuhinjo, kjer je začel na ves glas ljudi klicati na pomoč. Ljudje so prišli in ogenj pogasili.

— **Visoka starost.** V nedeljo dopoldne ob 9. uri je na Dunaju umrla 103 let stara udova učitelja jezikov Magd. Geissler rojena Wagner. Ta ženska v vsem svojem življenji ni bila hudo bolna. Stanovala je pri profesorji Karolu Udlu. Še v soboto je bila pri dobri volji in je s slastjo jela in pila. Šla je ob navadni uri spat. V nedeljo je ob navadnem času pila kavo, potem glavo nagnila in bila mrtva.